

**REGIONAL PARTNERSKABSÅFТАLE OM VÆKST OG ERHVERVSUDVIKLING
MELLEM
REGERINGEN OG SYDDANSK VÆKSTFORUM**

24. SEPTEMBER 2010

Indledning

Det er regeringens mål, at Danmark i 2020 skal være blandt de ti rigeste lande i verden, da velstand er en forudsætning for at opfylde vores ønsker på andre områder. Derfor skal danske virksomheder have de bedste betingelser for at skabe vækst og arbejdspladser.

Regeringens mål er ambitiøst, for Danmark står over for store udfordringer, som er blevet skærpet af den internationale krise. Vi kan ikke forudse, hvor arbejdspladserne om ti år vil være, men vi kan skabe de betingelser og rammer, som understøtter høj vækst og beskæftigelse og dermed fortsat velstand.

Vi skal uddanne os mere og bedre. Vi skal skabe grundlag for, at flere små og mellemstore virksomheder kommer ind i solide vækstforløb, og at virksomhederne bliver mere innovative. Og vi skal arbejde for at udnytte det erhvervsmæssige potentiale både i nye grønne teknologier, og når vi investerer i at forny velfærdssamfundet.

Regeringen lægger vægt på, at de kommende års vækstindsats udfoldes, således at vækstvilkårene styrkes i hele landet. Mulighederne for at bo, studere og drive erhverv skal være gode i hele landet. Regeringen har fremlagt "Danmark i balance i en global verden", som understøtter denne indsats med initiativer inden for bl.a. erhvervsudvikling og grøn vækst, forbedret infrastruktur, flere lokale muligheder på planområdet samt en styrket indsats på uddannelsesområdet.

Den syddanske region er kendetegnet ved at have relativt mange virksomheder inden for erhverv med lav produktivitet og med beskæftigelsestilbagegang. Samtidig er Syddanmark kendetegnet ved lav vækst sammenlignet med de øvrige regioner. Tendenserne er blevet yderligere forstærket af den globale økonomiske krise, der samtidig har ført til store afskedigelsesrunder i flere af regionens store produktionsvirksomheder.

Med handlingsplanen for 2009-2010 "*Omstilling til højere vækst*" vil vækstforum imødegå udfordringerne ved at styrke rammerne for nye væksterhverv gennem højnelse af uddannelsesniveaut samt et øget fokus på innovation og forskning. Der fokuseres i handlingsplanen på fire forretningsområder: Klyngeudvikling, Oplevelseserhverv, Velfærdsteknologier og -service samt Energi. Hertil kommer to særlige indsatsområder; det grænseoverskridende samarbejde og udviklingen i regionens yderområdekommuner Ærø, Langeland, Svendborg, Faaborg-Midtfyn og Tønder.

Regeringen og vækstforum har på den baggrund indgået en ny partnerskabsaftale om vækst og erhvervsudvikling. Med aftalen er parterne enige om en række mål for de kommende års indsats og

har fastlagt initiativer med henblik på at realisere målene. Parterne er enige om en indsats inden for følgende områder:

1. Uddannelse og arbejdskraftudbud
2. Bedre vilkår for nye vækstvirksomheder
3. Innovation og videnspredning
4. Branding og markedsføring af Danmark
5. Grøn vækst
6. Det grænseoverskridende samarbejde
7. Evaluering og effektmåling af den regionale indsats for vækst og erhvervsudvikling.

Parterne er samtidig enige om at sætte særligt fokus på fire initiativer:

I. Satsning på velfærdsteknologi og offentlig-privat innovation

Regeringen og Syddansk Vækstforum vil samarbejde om at styrke det erhvervsmæssige potentiale inden for velfærdsteknologier og -service.

Parterne vil drøfte implementering af relevante dele af regeringens kommende strategi for offentligt-privat samarbejde. Inden for velfærdsløsninger vil parterne styrke videnspredningen, fx via indsamling af best practise og opstilling af business cases. Derudover vil Videnskabsministeriet indsamle erfaringer med IKT-baserede hjælpemidler og afprøve disse i en region.

Region Syddanmark vil stille Innovationscentret for brugerinddragelse til rådighed som nationalt testcenter og vidensbase for offentlig-privat innovation. Region Syddanmark vil desuden stille sig til rådighed som forsøgsregion på området.

Parterne vil desuden styrke erhvervspotentialet gennem et strategisk partnerskab med Eksportrådet inden for internationalisering og eksportfremme for at give de syddanske virksomheder, bl.a. inden for velfærdsteknologi, en kortere og hurtigere vej til eksportmarkederne. Derudover er parterne enige om undersøge mulighederne for at fremme brugen af velfærdsteknologier i det offentlige gennem integration af velfærdsteknologiske løsninger i efteruddannelserne samt grund- og videreuddannelserne på social- og sundhedsområdet.

Syddansk Vækstforum opfordrer Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling til at støtte op om indsatsen med forskningsmæssige prioriteringer af området.

II. Styrket adgang til risikovillig kapital i Vestdanmark

Regeringen vil etablere en afdeling af Vækstfonden i Vestdanmark med en specifik investeringspulje på 150 mio. kr. øremærket til vstdanske virksomheder. Regeringen og Syddansk Vækstforum lægger vægt på, at Vstdansk Vækstkapital skal arbejde tæt sammen med innovationsmiljøerne, væksthusene og de regionale vækstfora.

Syddansk Vækstforum har i 2009 afsat 50 mio. kr. til risikovillig kapital til virksomheder inden for velfærdsteknologi og -service.

III. Grænseoverskridende forsknings- og uddannelsessamarbejde

Parterne vil sammen sætte fokus på vækstmuligheder i grænseregionen, bl.a. ved at styrke forskning og uddannelse.

Vækstforum arbejder for at etablere et grænseoverskridende forsknings- og uddannelsessamarbejde med de videregående uddannelsesinstitutioner i Syddanmark og Nordtyskland. Regeringen ser positivt på vækstforums visioner om et vidtrækkende samarbejde mellem de videregående uddannelsesinstitutioner på tværs af den dansk/tyske grænse. Regeringen finder dog, at et tættere universitetssamarbejde bør ske med udgangspunkt i de danske uddannelsesinstitutioner, herunder Syddansk Universitet.

Region Syddanmark og Schleswig-Holstein indgik i juni 2007 en dansk-tysk partnerskabsaftale for at udvikle området fra grænse til vækstregion. Regeringen vil bidrage til at synliggøre og udfolde grænseregionens visioner i de løbende drøftelser med den tyske regering og delstatsregeringen, og regeringen står fortsat til rådighed for at drøfte de løbende muligheder, der er i de enkelte grænseoverskridende samarbejder.

Parterne er desuden enige om at afdække mulighederne for at samarbejde om at sikre et bedre datagrundlag for den fælles udvikling i Syddanmark og Schleswig-Holstein. Med baggrund i det forberedende arbejde om udvikling af en databank vil regeringen lægge vægt på, at udviklingen af grænseoverskridende data, hvor det er relevant, sker i samarbejde mellem bl.a. Region Sjælland, Region Hovedstaden og Region Syddanmark og de relevante tyske myndigheder.

IV. Styrkelse af grøn offshore energi

Parterne vil særligt samarbejde om:

Styrkelse af Alliancen for grøn offshore energi.

Vækstforum og regeringen er enige om en styrket indsats for at fremme grøn offshore energi. Regeringen støtter gennem Fornylsesfonden det nye test- og videnscenter inden for grøn offshore energiteknologi ved Lindoe Offshore Renewables Center (LORC) på Fyn.

Et bredt partnerskab af organisationer, forskningsinstitutioner og vækstforaene i det vestlige Danmark m.fl., herunder bl.a. Offshore Center Danmark, Vindmølleindustrien, AAU, AU, DTU, SDU og LORC, har etableret Alliancen for Grøn Offshore Energi. Formålet er at skabe et samlet, nationalt forum, hvor der udveksles synspunkter og opdateres viden på højeste faglige niveau med henblik på at fremme Danmarks position inden for grøn offshore energi. Parterne er enige om, at staten kan understøtte markedsføringen og synligheden af Alliancen for Grøn Offshore Energi i EU og internationalt gennem eksisterende kanaler, og at vækstforum indgår i dialog om at understøtte statens indsatser i forhold til udbygningen af det vedvarende energisystem på offshoreområdet.

Syddanmark som Science-region – et løft af naturvidenskabelige kompetencer i regionen:

Parterne er enige om, at en af forudsætningerne for at sikre den nødvendige fremtidige arbejdskraft på energiområdet er, at tilstrækkelig mange studerende vælger naturvidenskabelige og tekniske fag på de videregående uddannelser. Det gælder bl.a. i forhold til Lean Energy Cluster, der er et klyngeinitiativ med udgangspunkt i danske styrker inden for energieffektivisering og intelligente energisystemer. Syddansk Vækstforum har i september 2010 bevilget 40 mio. kr. til Lean Energy Cluster til aktiviteter med et totalbudget på i alt 58 mio. kr.

I samspil med det nationale center for natur, teknik og sundhed og efter dialog med regeringen vil vækstforum igangsætte initiativer til understøttelse af naturvidenskabelige fag på alle niveauer af uddannelsessystemet. Samtidig vil parterne arbejde for at understøtte udvikling af eksemplariske undervisningsmetoder i natur, teknik og sundhed og medvirke til, at dette kan få en regional forankring.

Parterne er opmærksomme på behovet for internationale skolepladser som led i tiltrækningen af højtuddannet, udenlandsk arbejdskraft. Parterne er enige om at drøfte behovet for internationale skolepladser. Med ny lovgivning kan internationale skoler fra april 2010 oprette filialer i hele landet.

Partnerskabsaftalen indgås inden for eksisterende økonomiske rammer. Regeringen og Syddansk Vækstforum er enige om løbende at følge implementeringen af partnerskabsaftalen og årligt at drøfte behovet for nye initiativer, der kan arbejdes med.

I. Uddannelse og arbejdskraftudbud

I en verden, hvor danske virksomheder i stigende grad konkurrerer globalt, er viden og kompetencer centrale konkurrenceparametre. Derfor er det afgørende for Danmarks muligheder for vækst, at vi har et uddannelsessystem, som kan måle sig med de bedste i verden som grundlag for, at flere uddanner sig mere og bedre.

Samtidig er der et generelt behov for at øge arbejdsstyrken og dens kompetenceniveau. Voksen- og efteruddannelse er centralt i forhold til at opkvalificere og udbygge de ansattes kompetencer i takt med ændrede krav på arbejdsmarkedet. Og et øget arbejdsudbud er afgørende for, at Danmark igen bliver blandt de ti mest velstående lande i verden.

Behovet for uddannelse gælder ikke mindst i yderområderne, der taber traditionelle job i industrien i takt med, at globaliseringen stiger. Selvom uddannelsesniveaet i yderområderne er stigende, er det dog stadig en mindre andel af de unge i forhold til resten af landet, som tager en ungdomsuddannelse, lang uddannelse eller kompetencegivende uddannelse.

Det er vigtigt, at uddannelsesindsatsen kommer hele landet til gode. Af den grund har regeringen med det regionalpolitiske udspil ”Danmark i balance – i en global verden” lanceret initiativer til at sikre et højt uddannelsesniveau i landets yderområder. I udspillet indgår, at regeringen vil tage initiativ til:

- At fremsætte lovgivning, der giver bedre rammer for, at ungdomsuddannelserne kan indgå i lokalt samarbejde, såsom fusioner og campusser.
- Sørge for, at erhvervsakademier og professionshøjskoler arbejder strategisk med den regionale uddannelsesdækning.
- Forbedre transportmulighederne for studerede i yderområder
- Iværksætte et initiativ, der bringer ledige akademikere i beskæftigelse i yderområderne

Parterne vil endvidere arbejde for at fastholde et varieret udbud af uddannelser i yderområderne. Fx blev der med finansloven for 2008 indført et udkantstilskud til små gymnasier, og med finansloven for 2010 er der indgået aftale om udformningen af et nyt udkantstilskud for erhvervsskolerne. Udkantstilskuddet har til formål at sikre et bredt, varieret og attraktivt tilbud af erhvervsrettede ungdomsuddannelser i yderområder.

Relativt set er der få, der får en videregående uddannelse i Syddanmark (45,2 pct.). Hvad angår andelen af unge, der ventes at tage en ungdomsuddannelse, ligger Syddanmark på niveau med resten af landet. Endvidere er det vækstforums vurdering, at der sker en polarisering, idet de unge søger til de større uddannelsesinstitutioner på bekostning af de mindre institutioner. Dette gælder både for de videregående uddannelser og for ungdomsuddannelserne. Generelt vurderer vækstforum, at der er en lav søgning til de naturvidenskabelige og tekniske uddannelser på alle niveauer.

Syddansk Vækstforums hovedprioriteringer ligger inden rammerne af Syddansk Uddannelsesaftale, herunder at få flere unge til at gennemføre en erhvervsuddannelse samt at tilvejebringe det nødvendige antal praktikpladser. Derudover er det en hovedprioritet for vækstforum at arbejde for, at flere gennemfører en videregående uddannelse, der sikrer, at erhvervslivets behov for kompetencer kan dækkes.

Parterne er enige om, at der sigtes mod at nå følgende mål vedrørende uddannelse og arbejdskraftudbud, jf. boks 1.

Boks 1: Mål for uddannelse og arbejdskraftudbud

- Flere unge skal have en ungdomsuddannelse og således bidrage til at nå den nationale målsætning om, at mindst 95 pct. af alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2015.
- Flere unge fra regionen skal tage en videregående uddannelse og således bidrage til at nå den nationale målsætning om, at mindst 50 pct. af en ungdomsårgang i 2015 tager en videregående uddannelse.
- Arbejdsudbuddet i regionen skal øges og således bidrage til, at det samlede danske arbejdsudbud i 2020 er blandt de ti højeste i verden.

For at nå ovenstående mål er parterne enige om at målrette indsatsen mod initiativer på følgende områder:

1. Syddansk Uddannelsesaftale

Region Syddanmark har indgået aftaler med alle aktører på uddannelsesområdet og erhvervsorganisationer i regionen, Syddansk Uddannelsesaftale. Aftalen skal medvirke til at nå målsætningen om, at 95 pct. af en ungdomsårgang gennemfører en ungdomsuddannelse. Aftalen samler alle aktører til en fælles koordineret indsats, der via en række aktiviteter, gerne lokale og/eller regionale, skal bekæmpe frafald og dermed øge gennemførelsen. Undervisningsministeriet har ved påtegning af Syddansk Uddannelsesaftale tilkendegivet opbakning til alle initiativer, der har til formål at indfri 95 pct.-målsætningen.

Parterne er enige om særligt at målrette indsatsen mod:

- *At skabe mere fleksible overgange mellem uddannelser*

Der skal være gode muligheder for at tage skridtet fra én uddannelse til en anden. Det gælder både, når man skal videre til et nyt trin i uddannelsessystemet, og når man har behov for at vælge om. Parterne vil fortsat arbejde for sammenhæng mellem uddannelserne og fleksibilitet for den enkelte i overgangene mellem uddannelserne.

- *Fremme lokale samarbejder på tværs af uddannelser*

Parterne vil arbejde for tættere lokale samarbejder på ungdomsuddannelsesområdet, herunder fx fusioner, administrative fællesskaber eller ved at belyse mulighederne for campusser, der vil kunne etableres inden for de eksisterende økonomiske rammer. Indsatsen kan især have relevans for yderområderne og kan bidrage til, at elevens frafald lettere gøres til omvalg, at institutionernes ressourceudnyttelse optimeres, og at der skabes attraktive faglige og sociale miljøer.

Regeringen vil fremsætte lovgivning, der giver bedre rammer for, at ungdomsuddannelserne kan indgå i lokalt samarbejde, såsom fusioner og campusser, og vækstforum vil bakke op om, at de nye muligheder i lovgivningen vil blive udnyttet lokalt.

- *Sikre flere praktikpladser*

For at bidrage til at flere unge gennemfører en ungdomsuddannelse, vil parterne fortsat bidrage til at øge antallet af praktikpladser. Regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre vedtog i 2009 tre praktikpladspakker, som skal bidrage til at vende udviklingen på praktikpladsområdet. De regionale vækstfora opfordres til at arbejde aktivt for flere praktikaftaler inden for egu og flere uddannelsesaftaler inden for erhvervsuddannelserne, og projekter herom kan aftales.

Parterne er enige om at arbejde for at øge antallet af attraktive praktikpladser, herunder arbejde for at optimere brugen af fleksible praktikordninger, fx. ved at arbejde for på forsøgsbasis at oprette et "trainee-center", der skal sikre, at flere gennemfører et praktikforløb. Det fremgår endvidere af regeringens arbejdsprogram, at den vil fremlægge et udspil til at skaffe 5.000 ekstra praktikpladser i 2011.

- *Undersøge muligheder for udvikling af en web-portal til videndeling om udviklingsprojekter på uddannelsesområdet*

Parterne vil undersøge mulighederne og behovet for, samt opbakning til, at etablere en landsdækkende web-portal til videndeling om udviklingsprojekter på uddannelsesområdet. Herunder undersøges, om dette hensigtsmæssigt kan ske ved en videreudvikling af den videndelingsportal, der er etableret i regi af Region Syddanmark, hvor viden og erfaring fra forsøgs- og udviklingsarbejdet på undervisningsområdet samles.

- *Effektmodel*

Parterne er enige om at arbejde på at udvikle effektmål på uddannelsesområdet i Region Syddanmark, der kan måle effekten af indsatser på uddannelsesområdet. Der kan måles på fælles standardiserede uddannelsesindikatorer og på eksisterende parametre med betydning for uddannelsesniveaet, som fx. om eleverne oplever, at undervisnings- og læringsmiljøet giver dem lyst til at lære. Undervisningsministeriet skal bidrage med viden og rådgivning i forhold til de lovgivningsmæssige rammer for effektmålinger på uddannelsesområdet. Undervisningsministeriet skal også bidrage ved at stille centralt indsamlede uddannelsesdata til rådighed for styregruppen i Syddansk Uddannelsesaftale.

2. Nye kompetencer og uddannelsesbehov på fremtidens arbejdsmarked

Med henblik på at udbuddet af kompetencer i videst muligt omfang matcher de behov, som erhvervslivet efterspørger, vil parterne have særligt fokus på at koordinere nationale og regionale initiativer og herunder udviklingsprojekter, der understøtter kompetenceopbygning, i hele landet, herunder i yderområderne.

- *Styrke samspillet mellem uddannelse og erhverv*

Parterne er enige om at have fokus på udviklingsprojekter, der har til hensigt at understøtte, at professionshøjskolerne og erhvervsakademierne fremmer udviklingen af kompetencer,

der bidrager til vækst og regional udvikling af erhverv og professioner. Det skal så vidt muligt ske i samarbejder mellem blandt andre professionshøjskoler, erhvervsakademier, ingeniørhøjskoler, universiteter samt erhvervslivet.

II. Bedre vilkår for nye vækstvirksomheder

Nye og mindre virksomheder har stor betydning for vækst og jobskabelse. De nye virksomheder skaber omkring en tredjedel af alle nye job i Danmark eller gennemsnitligt 86.000 nye job om året. Særligt den lille gruppe af vækstiværksættere er vigtige for jobskabelsen. Vækstiværksættere skaber næsten 10 gange flere job i deres første fem leveår end andre iværksættere. Desuden har vækstiværksættere en produktivitet, der ligger højere end andre virksomheder.

Danmark har gennem en årrække været på niveau med de førende lande, når der ses på antallet af opstartsvirksomheder ift. det samlede antal virksomheder, men placerer sig kun i det internationale midterfelt for så vidt angår vækst i de nye virksomheder. Det er derfor vigtigt, at vi fortsat har fokus på vækstvilkårene for små og mellemstore virksomheder.

Det gælder også adgangen til risikovillig kapital. Regeringen har taget en række initiativer, der skal styrke virksomhedernes adgang til risikovillig kapital. Fx har erhvervspakken fra oktober 2009 forbedret adgangen til kapital til forretningsudvikling og investeringer i erhvervsbyggeri og andre aktiver, der kan realkreditbelånes, ved at hæve rammen for vækstkaution med 1,5 mia. kr. indtil udgangen af 2010. Dette kommer også yderområderne til gavn. Regeringen vil videreføre vækstkautionsordningen i 2011 samt styrke ordningen kom-i-gang-lån med 25 mio. kr. i 2010 og 75 mio. kr. i 2011.

Parterne er derfor enige om et fortsat fokus på at skabe gode vækstvilkår for nye og små virksomheder med vækstambitioner.

I Syddanmark er etableringsraten for iværksættere lidt lavere end landsgennemsnittet, samtidig med, at andelen af iværksætterne, der kommer ind i solide vækstforløb, ligger under landsgennemsnittet. Vækstforum vurderer, at udfordringen i Syddanmark er dels at sikre flere iværksættere og dels – i lighed med de øvrige regioner – at sikre en større vækst i de etablerede virksomheder, så vækstraterne i Danmark kommer op i den internationale topklasse.

Syddansk Vækstforums hovedprioriteringer ligger inden for forretningsområderne Energi, Velfærdsteknologi og –service samt turisme og design.

Parterne er enige om, at der sigtes mod at nå følgende mål vedrørende bedre vilkår for nye vækstvirksomheder, jf. boks 2.

Boks 2: Mål for bedre vilkår for nye vækstvirksomheder

- Regionen skal bidrage til at nå den nationale målsætning om, at Danmark i 2020 er blandt de lande, der er bedst til at skabe nye vækstvirksomheder.

For at nå ovenstående mål er parterne enige om, at der kan arbejdes med følgende initiativer:

6. Væksthusene

Nye og mindre virksomheder, der modtager vejledning og rådgivning, har større chancer for at udvikle sig til vækstiværksættere og vækstvirksomheder.

Væksthusene skal uvildigt og uden vederlag hjælpe virksomheder med at kortlægge deres vækstpotentiale, udarbejde en vækstplan og henvise til private rådgivere og offentlige tilbud, der kan medvirke til at realisere vækstpotentialet. Derudover er væksthusene etableret som knudepunkter i et sammenhængende rådgivningssystem, hvor væksthusene skaber samarbejde mellem aktørerne og er dynamo i udviklingen af nye virksomhedsrettede vækstinitiativer. Endelig kan væksthusene være operatører på relevante projekter, der fx udbydes af staten, regioner og kommuner.

Parterne er enige om at bakke op om videreførelsen og udviklingen af kvaliteten og kompetencerne i væksthusene, når de fra 2011 overgår til kommunerne.

Regeringen vil fortsat anvende væksthusene som regional indgang til statslige initiativer rettet mod at skabe vækst i nye og mindre virksomheder, fx initiativer om IPR, eksport, innovation og finansiering, som gennemføres i samarbejde med bl.a. Patent- og Varemærkestyrelsen, Eksportrådet, Forsknings- og Innovationsstyrelsen samt Vækstfonden.

De regionale vækstfora vil fortsat anvende væksthusene som operatører for relevante regionale erhvervsudviklingsinitiativer, der er rettet mod at styrke vækstvilkårene for nye og mindre vækstvirksomheder, og vækstfora vil i relevant omfang koordinere andre initiativer med væksthusene.

Syddansk Vækstforum vil prioritere de initiativer, som understøtter og giver størst mulig effekt på forretningsområderne i vækstforums handlingsplan, som Væksthus Syddanmark forventes at understøtte.

7. Strategi for vækst i små og mellemstore virksomheder

Regeringen vil præsentere en strategi for vækst i små og mellemstore virksomheder. Målet er, at mindre virksomheder skal have bedre mulighed for at vokse sig store. I strategien vil regeringen sætte fokus på de barrierer, der gør, at den nystartede virksomhed eller den lille etablerede håndværker vælger at forblive lille i stedet for at vokse sig større. Det gælder blandt andet manglende overblik over forpligtelser ved at have ansatte, adgangen til risikovillig kapital og små og mellemstore virksomheders kapacitet til introduktion af produkter og serviceydelser på globale markeder. Vækstforaene vil blive inddraget i udmøntningen af strategien i relevant omfang.

8. En styrket og sammenhængende indsats for uddannelse i entreprenørskab

I 2009 lancerede regeringen en strategi for uddannelse i entreprenørskab. Et af de centrale initiativer i strategien er Fonden for Entreprenørskab, der blev etableret den 1. januar 2010. Fonden skal samle aktørerne inden for uddannelse i iværksætterier. Parterne er enige i, at:

- Der er behov for, at der skabes bedre sammenhæng og synergi mellem initiativer, der har til formål at fremme undervisning i entreprenørskab. I løbet af de senere år er mange nye initiativer sat i søen, både lokalt, regionalt og nationalt. Parterne er enige om at inddrage Fonden for Entreprenørskab i udviklingen af nye initiativer og videndeling om allerede

- gennemførte initiativer inden for uddannelse i entreprenørskab og derved skabe grobund for en mere strategisk og effektiv indsats fremover og et nødvendigt kompetenceløft.
- Vækstfora og de involverede ministerier vil løbende indgå i dialog med Fonden for Entreprenørskab og derved skabe gode forudsætninger for en større sammenhæng mellem den nationale og regionale indsats.

9. Fremme SMV'ers brug af IKT

Parterne vil samarbejde om at udbrede viden om cloud computing, der er en ny forretningsmodel for at købe og sælge it-ydelser, hvor it-ressourcer leveres som en service, der fx kan tilgås via internettet, og som kan leveres og betales efter behov og forbrug. Videnskabsministeriet vil stille information til rådighed om cloud computing og dermed skabe grundlag for, at vækstfora kan bidrage til at omsætte disse til konkret information og vejledning til SMV'erne, fx via de regionale væksthuse.

De regionale vækstfora vil desuden indgå i et informations- og rådgivningsarbejde, der kan fremme SMV'ers kendskab til og anvendelse af NemHandel. Det kan fx ske ved, at NemHandel integreres i uddannelses- og rådgivningsforløb, og ved at leverandører aktivt opfordres til at anvende NemHandel, når de handler med det offentlige, herunder regionerne.

Samarbejderne kan ske i dialog med IBIZ Center, der i dag rådgiver SMV'ere om anvendelse af it generelt.

Syddansk Vækstforum vil indgå i samarbejdet i det omfang, den erhvervsmæssige relevans kan dokumenteres.

10. Risikovillig kapital

Parterne er enige om fortsat at have fokus på at medvirke til, at virksomheder har adgang til risikovillig kapital og viden om relevante muligheder for finansiering.

Regeringens udvalg for "Fremtidens marked for risikovillig kapital" har afgivet sin rapport og konkluderer, at der er sket en klar forbedring af markedet for risikovillig kapital, men at der også fremover er behov for en offentlig indsats. Rapportens anbefalinger indgår i regeringens overvejelser i forbindelse med opfølgningen på erhvervspakken og regeringens drøftelser med pensionsinstitutterne.

Regeringen og vækstforum vil i lyset af de finansielle og økonomiske forhold se på situationen for risikovillig kapital i regionen.

Regeringen vil etablere en afdeling af Vækstfonden i Vestdanmark med en specifik investeringspulje på 150 mio. kr. øremærket til vstdanske virksomheder.

Regeringen og Syddansk Vækstforum lægger vægt på, at Vestdansk Vækstkapital skal arbejde tæt sammen med innovationsmiljøerne, væksthuse og de regionale vækstfora.

Syddansk Vækstforum har i 2009 afsat 50 mio. kr. til risikovillig kapital til virksomheder inden for velfærdsteknologi og -service.

11. Forstærket regional indsats for risikovillig kapital til vækstvirksomheder

Med henblik på at styrke den regionale indsats for at tiltrække mere risikovillig kapital til små vækstvirksomheder vil Vækstfonden tilbyde regionerne at bidrage til at kortlægge udfordringer i den enkelte region og evt. bidrage til en strategi for risikovillig kapital.

Igennem de seneste år er der indhøstet vigtige erfaringer fra nye tiltag og nye instrumenter på området risikovillig kapital til små vækstvirksomheder. Den overordnede strategi for regeringens indsats på hele området er at sikre størst mulig privat deltagelse og om muligt at overlade finansierings- og investeringsbeslutninger til private forvaltere. Det styrker markedsorienteringen af indsatsen og indebærer en løftestangeffekt i forhold til den private kapital. Men strategien indebærer også, at den konkrete anvendelse af instrumenterne beror på et privat engagement, der kan variere fra region til region.

Erfaringerne viser, at initiativerne og instrumenterne har haft meget forskellig gennemslagskraft i de fem regioner. For enkelte af instrumenterne har gennemslagskraften været særdeles markant i visse regioner, men næsten fraværende i andre.

Vækstfonden vil nu tilbyde at stille datagrundlag og analysekraft til rådighed for en strategisk gennemgang af hver enkelt region. Vækstfonden vil samtidig tilbyde at medvirke til at foreslå og gennemføre initiativer, der sigter mod at overføre gode erfaringer fra region til region.

III. Innovation og videnspredning

Der er i dag for få virksomheder, der er innovative, og de innovative virksomheder får for lidt ud af deres innovationsaktiviteter målt på omsætning og vækst fra nye produkter og løsninger. Der er ikke nogen entydig forklaring på denne udvikling. På overordnet niveau er der imidlertid ikke noget, der tyder på, at Danmark anvender færre midler på at skabe gode rammer for virksomhedernes innovationsaktiviteter end de førende lande på området. Således investeres der i betydelige midler i forskning og udvikling i disse år og i videnformidlings- og netværksaktiviteter og andre projekter, der skal understøtte virksomhedernes innovation.

Parterne er enige om at sætte fokus på at sikre bedre gennemslag i virksomhederne af de offentlige investeringer i innovation. Det er vigtigt, at det offentlige innovationssystem effektivt understøtter virksomhedernes innovationsaktiviteter, og at der er en hensigtsmæssig arbejdsdeling og samarbejde mellem aktørerne i innovationssystemet.

Adgang til højhastighedsbredbånd er vigtigt for udviklingen i hele landet, men kan ikke mindst være værdifuldt i de egne af landet, hvor de større afstande ellers kunne virke som en barriere for borgernes adgang til det offentlige og virksomhedernes adgang til kunder og markeder. Hurtig bredbånd er væsentlig for digitalisering af erhvervslivet og kan bidrage til effektivisering, innovation og udvikling af nye produkter. Samtidig kan bedre digital infrastruktur understøtte borgernes brug af hjemmearbejdspladser, videokonferencer og e-læringstilbud. Regeringen har sat en målsætning om, at der i 2020 er 100 Mbit/s til alle.

De syddanske virksomheder er lidt mindre innovative end resten af landet (41 pct. mod et landsgennemsnit på 42 pct.). Samtidig bruger virksomhederne i Syddanmark forholdsmæssigt færre penge på innovation, ligesom de samarbejder mindre med forsknings- og videninstitutionerne om innovationsaktiviteter. Syddanske virksomheder er dog førende inden for brugerdreven innovation.

I vækstforum betragtes innovation og videnspredning som væsentlige vækstdrivere i forhold til at nå de regionale vækstmål. I den forbindelse er offentligt-privat samarbejde et vigtigt indsatsområde for vækstforum. Vækstforums indsats er prioriteret således, at aktiviteterne skal understøtte Syddansk Vækstforums satsninger indenfor forretningsområderne Energi, Velfærdsteknologi og -service samt Oplevelseserhverv.

Region Syddanmark indgår gerne i dialog om adgang til højhastighedsbredbånd, særligt i relation til udviklingen i regionens yderområder.

Parterne er derfor enige om, at der sigtes mod at nå følgende mål vedrørende innovation og videnspredning, jf. boks 3.

Boks 3: Mål for innovation

- Andelen af regionens virksomheder, der er innovative, skal øges, således at regionen bidrager til, at Danmark i 2020 er blandt de lande i verden, hvor virksomhederne er mest innovative.
- Regionens virksomheders anvendelse af midler til innovation, herunder forskning og udvikling, skal udgøre en stigende andel af regionens BNP.

For at nå ovenstående mål er parterne enige om, at der kan arbejdes med følgende initiativer:

12. Større effekt af det samlede offentligt finansierede innovationssystem

Parterne er enige om at arbejde for at sikre større effekt af det samlede offentligt finansierede innovationssystem. Der udarbejdes som led heri overblik over, hvilke ordninger og initiativer, der er igangsat nationalt og regionalt med henblik på vurdering af, om der er behov for styrket koordination og samarbejde.

Regeringen vil etablere en brugervenlig innovationsportal for at give virksomhederne nem adgang til alle relevante offentlige innovationstilbud. Derudover vil regeringen etablere et callcenter i regi af de regionale væksthuse, hvor virksomheder kan få hjælp med at finde frem til de initiativer i innovationssystemet, der matcher den enkelte virksomheds behov. Vækstforum vil blive inddraget i dette arbejde.

- *Styrket innovation i virksomhederne*

Parterne er enige om at styrke rammerne for den virksomhedsrettede innovation.

Regeringen har i august måned fremlagt et oplæg om styrket innovation i virksomhederne. Med oplægget samles en vifte af initiativer der styrker rammerne for virksomhedernes innovation. Der etableres blandt andet en ny innovationsportal samt et callcenter, der skal vejlede virksomheder om offentlige innovationstilbud, og virksomhederne tilbydes et innovationstjek med henblik på at styrke det globale salg.

Med oplægget lægges der op til en åben drøftelse med en bred kreds af interessenter om tiltag, der kan styrke innovationen i virksomhederne. Vækstforum har en gunstig position i forhold til at styrke innovationen regionalt og opfordres på den baggrund til at indgå i dialogen.

I forlængelse af den åbne dialog vil parterne drøfte relevante statslige initiativer, der hensigtsmæssigt kan koordineres med regionale initiativer igangsat af vækstforum.

- *Fortsættelse og udbygning af det strategiske samarbejde mellem RTI og vækstfora om forskning og innovation*

RTI og vækstfora er enige om at fortsætte og udbygge det strategiske samarbejde om forskning og innovation i de kommende år.

Særlige fokusområder for samarbejdet vil bl.a. omhandle:

- Samarbejde om etablering af strategiske, sammenhængende platforme for forskning og innovation (fx SPIR). Her samarbejdes også med Det Strategiske Forskningsråd (DSF)
- Samarbejde om at styrke virksomhedernes deltagelse i de danske innovationsnetværk
- Samarbejde om at fremme et innovativt samspil mellem den offentlige og private sektor, herunder inden for sundheds- og velfærdsinnovation.
- Samarbejde om at styrke danske virksomheders deltagelse i internationale FoU- og innovationsprogrammer, herunder deltagelse i programmer på de danske innovationscentre i udlandet

- Samarbejde om at styrke de mindre og mellemstore virksomheders innovationskraft
- Samarbejde om analyser og effektmålinger af innovationsvirkemidler

Parterne vil ultimo 2010 drøfte og lægge en plan for, hvordan det konkrete samarbejde skal foregå.

13. Erhvervsudvikling af velfærdsløsninger

Parterne er enige om at drøfte videnspredning mellem de forskellige eksisterende nationale og regionale indsatser vedrørende innovationssamarbejde om udvikling af nye velfærdsløsninger. Videnspredning kan fx bestå af indsamling af best practise og opstilling af business cases.

IKT-baserede hjælpemidler

IKT, herunder digitale tjenester og hjælpemidler, gør det muligt for ældre i højere grad at vælge at blive i eget hjem og klare flest mulige opgaver selv. For at fremme det erhvervsmæssige potentiale i udvikling af digitale værktøjer til levering af fx sundhedsydelser og af IKT-baserede hjælpemidler vil parterne:

- Indsamle erfaringer med digitale tjenester og it-understøttede sundhedsydelser i en region
- Afprøve muligheder for at udnytte potentialet i sociale medier i en region, fx med henblik på at mobilisere de frivillige netværk som støtte for ældre via sociale medier – fx med deltagelse af det professionelle social- og sundhedspersonale

Region Syddanmark stiller sig til rådighed som forsøgsregion for udvikling af IKT-baserede hjælpemidler.

14. Samarbejde om OPS og OPI

Regeringen vil fremlægge en strategi for offentlig-privat samarbejde i efteråret 2010. De regionale vækstfora vil blive inviteret til et samarbejde om udmøntningen af relevante dele af strategien.

IV. Branding og markedsføring af Danmark

Udlandets kendskab til Danmarks styrker og kompetencer er en væsentlig faktor i den globale konkurrence om investeringer, markedsandele, internationale begivenheder, kvalificeret arbejdskraft og turister. Derfor igangsatte regeringen i 2007 en offensiv global markedsføring af Danmark med henblik på at skabe et klart og positivt billede af Danmark i udlandet, så Danmark også fremover står stærkt i den globale konkurrence.

Udlandet har ikke et særlig klart billede af Danmark som turistmål, og samtidig er turismeerhvervet i international konkurrence om at tiltrække turister. Turismeerhvervet har en udfordring i forhold til at øge væksten i dansk turisme. Det danske turisterhverv har en lavere værditilvækst end det øvrige erhvervsliv, størstedelen af de udenlandske turister har et relativt lavt døgnforbrug, og set over en længere årrække er andelen af udenlandske turister i Danmark faldet. Der er derfor brug for en målrettet og koordineret markedsføring af Danmark og det danske turismeprodukt, som kan øge kendskabet til Danmark som turistmål. Derudover er der behov for en kontinuerlig nytænkning og udvikling af det danske turismeprodukt. Dette kan være med til at sikre udvikling, vækst og beskæftigelse i hele Danmark. For at øge værditilvæksten i dansk turisme har VisitDenmark i dialog med aktørerne i dansk turisme udarbejdet en fælles strategi for dansk turisme *Vores Rejse* frem mod år 2015.

Tiltrækning af udenlandske investeringer til Danmark kan give flere videntunge job og styrke erhvervsudvikling og videnskabelse i Danmark. Konkurrencen om at tiltrække og fastholde udenlandske virksomheder er hård. Der er derfor fortsat behov for at styrke samarbejdet mellem den nationale markedsføring af danske spidskompetencer internationalt og den regionale indsats, hvor man opdyrker netværk med virksomheder og videninstitutioner, kortlægger regionale kompetenceklynger, håndterer konkrete investeringsprojekter samt yder bistand til udenlandske investorer, som allerede er lokaliseret i regionalområdet.

Syddanmark er Danmarks største turistregion med 13 mio. årlige overnatninger. Analyser fra Syddansk Vækstforum viser imidlertid, at den syddanske region har et lavt døgnforbrug pr. turist sammenlignet med de øvrige danske regioner. Desuden er uddannelsesniveaueet i oplevelseserhvervene forholdsmæssigt lavt i Syddanmark set i forhold til andre brancher.

Oplevelseserhverv er et af de fire forretningsområder, som Vækstforum har valgt at prioritere i Handlingsplan 2009-10. Vækstforum samarbejder med det regionale turismeudviklingselskab Syddansk Turisme, som har fem indsatsfelter: Leg og læring, Det gode sunde liv, Mødeinnovation, Oplevelsernes Academy og Destinationsudvikling. Desuden prioriteres formgivnings-, image- og brandingserhvervene, som rummer et stort, syddansk potentiale – især relateret til design.

Parterne er enige om, at der sigtes mod at nå følgende mål vedrørende branding og markedsføring af Danmark, jf. boks 4.

Boks 4: Mål for branding og markedsføring af Danmark

- Der skal tiltrækkes/fastholdes flere videntunge arbejdspladser i Danmark, herunder også i de enkelte regioner.

For at nå ovenstående mål er parterne enige om, at der kan arbejdes med følgende initiativer:

15. Styrket samarbejde om markedsføring af Danmark

Parterne er enige om, at hele Danmark skal bidrage aktivt til markedsføringen af danske styrkepositioner.

Parterne vil på denne baggrund drøfte, hvordan markedsføringsindsatsen i 2011 og 2012 kan forankres regionalt og lokalt.

Økonomi- og Erhvervsministeriet tager initiativ til nærmere dialog om det videre samarbejde.

16. Styrket udvikling og international markedsføring af Danmark som turistmål

Med lov om VisitDenmark lægges op til en mere effektiv og koordineret organisering af turismefremmeindsatsen. Dette indebærer en styrkelse af den internationale markedsføringsindsats, et mere forretningsorienteret VisitDenmark, en klarere arbejdsdeling mellem turismeaktørerne og en styrket tværgående koordination og et øget offentligt-privat samarbejde.

Med Lov om nationalparker kan miljøministeren beslutte og fastsætte regler om den fælles markedsføring af nationalparkerne.

For at understøtte dette lægges op til følgende initiativer:

Styrket koordination af statslige og regionale internationale markedsføringsindsatser og udviklingsaktiviteter inden for turisme

- Parterne er enige om, at VisitDenmark er den centrale aktør i forhold til koordinationen af den internationale markedsføring. Koordinationen sker i dialog med regionale og kommunale aktører. Syddansk turisme har ansvaret for, at regionens internationale markedsføringsaktiviteter koordineres med VisitDenmark og inden for rammerne af Lov om VisitDenmark at varetage supplerende internationale markedsføringsaktiviteter.
- Parterne er enige om, at de regionale og kommunale aktører i samarbejde med erhvervet har ansvaret for produkt- og oplevelsesudviklingen og den tværgående koordination af dette.
- Parterne vil bidrage aktivt til at styrke den tværgående koordination af den statslige, regionale og kommunale turismefremmeindsats. Dels via koordination og informationsdeling mellem blandt andet Syddansk Turisme og VisitDenmark og dels via Danske Regioners deltagelse i den tværgående koordinationsgruppe, som Økonomi- og Erhvervsministeriet nedsætter efter vedtagelsen af Lov om VisitDenmark.
- Parterne er enige om, at koordinationen og videndelingen omkring den internationale markedsføring og udviklingsaktiviteterne i vidt omfang vil ske via samarbejdsaftalerne mellem VisitDenmark og Syddansk Turisme samt via erhvervspartnerne, men at der også kan indgås aftaler derudover.
- VisitDenmark vil sikre en øget videndeling ved at offentliggøre de planlagte internationale markedsføringsindsatser og de regionale udviklingsindsatser på VisitDenmarks hjemmeside.

Udvikling af model for erhvervspartnerne

- Parterne er enige om at arbejde målrettet på at finde en hensigtsmæssig model for erhvervspartnerne inden for turisme, hvor produkt- og oplevelsesudvikling indgår som en integreret del. Arbejdet vil blive håndteret i regi af den tværgående koordinationsgruppe, som Økonomi- og Erhvervsministeriet nedsætter med Lov om VisitDenmark.

Samarbejde om udvikling og markedsføring af en grøn og bæredygtig turisme med særligt fokus på nationalparkerne

- Parterne er enige om målrettet at arbejde på at udvikle og markedsføre Danmark som et attraktivt grønt og bæredygtigt turistmål, som kan øge væksten i dansk turisme.
- Parterne er enige om, at den fælles markedsføring af nationalparkerne skal koordineres med Miljøministeriet.
- Parterne er enige om at indgå et tværregionalt samarbejde med henblik på at udnytte erhvervsudviklingspotentialer i nationalparkerne - både i forhold til at tiltrække turister og i forhold til at udvikle en produktion af fødevarer, håndværk mv., hvor oprindelsesstedet anvendes målrettet i markedsføringen.
- Parterne er enige om at indgå et samarbejde mellem den enkelte region/turismeudviklings-selskab og nationalpark med henblik på styrke den lokale / regionale udvikling af samspillet mellem nationalparken og resten af regionen, med henblik på udvikling af naturrelateret landdistrikts- og turismeudvikling.
- Parterne vil drøfte mulighederne for at etablere et samarbejde, der kan videreudvikle oplevelsesportalen "Udinaturen.dk". Med over 1 mio. unikke besøg om året er portalen den samlede hjemmeside for naturoplevelser i dag. Udviklingen kan fx bestå i at samle informationer fra offentlige myndigheder, kommuner og grønne organisationer om kulturoplevelser, overnatningsmuligheder, forplejning, vej og stinet mv. Det er en erfaring fra andre EU-lande, at et sådant samlet overblik øger turismen og omsætningen i bl.a. hotel- og restaurationsbranchen. Miljøministeriet vil invitere vækstforum, det regionale turismeudviklings-selskab, relevante ministerier og andre relevante interesserede til en drøftelse.

17. Videntcenter for kystturisme

Kystferieturismen har i de senere år oplevet tilbagegang i form af blandt andet færre udenlandske turister og øget international konkurrence. Ved en styrkelse af Danmarks position i konkurrencen om flere og mere højtforbrugende turister langs de danske kyster, er det vigtigt at øge kendskabet til turisternes behov samt fortsat at udvikle sæsonafhængige produkter og aktiviteter af høj oplevelsesværdi og kvalitet.

Med henblik på at styrke rammerne for innovation og viden om nye vækstmuligheder inden for kystturisme vil parterne derfor undersøge mulighederne for at etablere et videntcenter for kystturisme i Vestdanmark. Arbejdet skal tage afsæt i de forundersøgelser, som er lavet på området. I den forbindelse ønsker Syddansk Vækstforum en dialog om, hvordan Syddansk Universitets særlige kompetencer inden for turismeudvikling kan understøtte indsatsen.

Parterne er desuden enige om, at den internationale markedsføring af Danmark som turistmål skal tilpasses turistproduktudviklingen og oplevelsesudviklingen. Regeringen vil derfor oprette en tværgående koordinationsgruppe, som skal afgive anbefalinger om, hvordan den tværgående

koordination af hhv. turistproduktudviklingen og oplevelsesudviklingen og den internationale turismemarkedsføring kan styrkes.

De regionale vækstfora og turismeudviklingsselskaber kan for eksempel bidrage til at indsamling af viden, produktudvikling, vidensformidling, netværksdannelse samt udvikling og innovation af nye turismekoncepter.

V. Grøn vækst

Hvis Danmark skal være et grønt bæredygtigt vækstsamfund, kræver det betydelig omstilling i energiforbruget og -forsyningen i de kommende år. Det er ikke en unik dansk udfordring, men en udfordring de fleste af verdens lande står overfor. Klima- og miljøudfordringerne og håndteringen af disse repræsenterer et erhvervsmæssigt potentiale. Danmarks styrkepositioner på miljø- og energiområdet kan søges udnyttet og udviklet i samarbejde mellem staten, clean tech virksomhederne og det øvrige erhvervsliv samt forskningsinstitutionerne.

Med Erhvervsklimastrategien, Aftale om Grøn Vækst og Aftale om Grøn Vækst 2.0 gik regeringen i dialog med erhvervslivet om vækstbetingelserne og tog på den baggrund en række initiativer med henblik på at skabe gode rammevilkår for danske cleantech virksomheder og fremme, at et højt niveau af miljø-, natur-, og klimabeskyttelse går hånd i hånd med en moderne og konkurrencedygtig landbrugs- og fødevareproduktion. Denne indsats vil blive fulgt op de kommende år i kraft af etableringen af et mindre antal storskala-testcentre - de såkaldte Green Labs DK, en målrettet indsats gennem Fornyelsesfonden og med en række initiativer til fremme af landbrugets rolle som leverandør af grøn energi. Danske ø-samfund kan desuden være velegnede til demonstration af nye teknologier i stor/fuld skala, idet de er afgrænsede både geografisk og befolkningsmæssigt. Således er der skabt gode forudsætninger for forskning, udvikling, demonstration og markedsføring af grønne teknologier, der kan bidrage til at gøre Danmark til et grønt vækstlaboratorium og understøtte en fortsat vækst i den danske eksport af klima-, energi- og miljøløsninger. Samtidig kan indsatsen komme alle dele af Danmark til gavn.

Disse indsatser har også stor betydning for vækst og erhvervsudvikling i landdistrikter og yderområder og bidrager dermed til at sikre et Danmark i balance. Grøn Vækst 2.0 bidrager til at forbedre vækstvilkår og beskæftigelsen for de ca. 140.000 ansatte i landbruget og i fødevareerhvervet. Fornyelsesfonden på 760 mio. kr. i perioden 2010-2012 kan der bl.a. søges om medfinansiering til lokalt og regionalt forankrede projekter, som kan bidrage til en hurtig omstilling til nye erhvervs- og vækstmuligheder.

Også på andre områder er der sat målet ind. Med aftalen om Forårspakken 2.0 videreføres det forhøjede befodringsfradrag i udkantskommuner. Endvidere er der afsat midler til medfinansiering af kommunale færgeinvesteringer samt en pulje til at understøtte kommunernes indsats for at forbedre det fysiske miljø i yderområderne. Med finansieringsreformen fra 2007 er der i højere grad taget hensyn til vanskeligt stillede kommuner i det generelle tilskuds- og udligningssystem.

Med Danmark i balance har regeringen taget en række yderligere initiativer til at forbedre vilkårene for at bo i landdistrikterne. Regeringen vil med en mere differentieret planlov give kommuner i yderområder bedre muligheder for at udvikle erhvervslivet og bosætningsmulighederne, give mulighed for etablering af store udvalgswarebutikker i flere byer og for dispensation til butikker uden for bymidten samt skabe bedre muligheder for serviceerhverv i yderområderne.

De regionale vækstfora har også en særlig forpligtelse over for Danmarks yderområder. Det betyder bl.a., at mindst 35 pct. af strukturfondsmidlerne i perioden 2007-2013 skal anvendes til gavn for yderområderne under ét. Danmark modtager i alt ca. 500 mio. kr. årligt i strukturfondsmidler. Og med Grøn Vækst-aftalen om landdistriktsprogrammet for årene 2010-2013 udgør den samlede offentlige støtte til landdistrikterne i denne periode godt 1,5 mia. kr. pr. år. Som led i Landdistriktsprogrammet og Fiskeriudviklingsprogrammet kan de lokale aktionsgrupper –

LAG'erne – prioritere og indstille projekter inden for udvikling af attraktive levevilkår og arbejdspladser i landdistrikterne for ca. 140 mio. kr. om året frem til 2013. Vækstforaene og LAG'erne sikrer fortsat koordination.

Vækstforum vurderer, at perspektiverne for den globale markedsudvikling for teknologier, produkter og systemer til energieffektivisering og offshore giver mulighed for at styrke og udbygge Syddanmarks nuværende markedsposition på energiområdet. På det grundlag kan der skabes en øget værditilvækst, der baserer sig på eksport og beskæftigelse af en veluddannet arbejdsstyrke.

Fremadrettet vurderer vækstforum, at en af udfordringerne vil være omstilling i virksomhederne med speciale indenfor offshore til i stigende grad også at kunne skabe vækst inden for grønne energiløsninger, mekatronik og energisystemer.

Syddansk Vækstforums hovedprioriteringer på energiområdet vil være energieffektivisering og offshore samt indsatsen i regionens yderområder.

Parterne er enige om, at der sigtes mod at nå følgende mål vedrørende grøn vækst, jf. boks 5.

Boks 5: Mål for grøn vækst og omstilling

- Regionerne skal bidrage til at nå den nationale målsætning om, at Danmark i 2020 skal være et grønt bæredygtigt samfund og blandt verdens tre mest energieffektive lande.
- Mindst 35 pct. af strukturfondsmidlerne i perioden 2007-2013 skal komme yderområderne under ét til gavn. Vækstforum Syddanmark skal som minimum anvende 41 pct. af deres strukturfondsmidler i perioden 2007-2013, så de kommer yderområderne til gavn.

For at nå ovenstående mål er parterne enige om, at der kan arbejdes med følgende initiativer:

18. Fornyelsesfonden (Fonden for grøn omstilling og erhvervmæssig fornyelse)

Parterne er enige om at afholde et årligt koordinationsmøde mellem Fornyelsesfonden og de regionale vækstfora. Formålet er at sikre et positivt samspil mellem fondens indsats for at fremme grøn vækst, velfærdsteknologi og erhvervmæssig omstilling og tilsvarende tiltag i de regionale erhvervsudviklingsstrategier.

For så vidt angår udbud af puljemidler, hvori der forudsættes regional medfinansiering, vil parterne drøfte tilrettelæggelsen af ansøgningsprocesser under fonden, som bedst muligt sikrer koordination med vækstforum.

Parterne vil ligeledes have fokus på at formidle Fornyelsesfondens indsatser til relevante virksomheder og projekter i regionerne. Formålet er at udbrede kendskabet til fonden og samtidig styrke kvaliteten af de ansøgninger, som fonden modtager.

19. En bæredygtig grøn økonomi i hele Danmark

Økonomi- og Erhvervsministeriet og Klima- og Energiministeriet vil udarbejde en analyse, der belyser det erhvervmæssige potentiale vedrørende system-integration og intelligente el-

systemer. De regionale vækstfora vil med udgangspunkt i konkrete virksomheder og regionale cases levere bidrag.

Regeringen har med Aftale om Grøn Vækst besluttet at styrke landbrugets rolle som leverandør af grøn energi, fx gennem øget anvendelse af biogas. Der sigtes mod, at op til 50 pct. af husdyrgødningen i Danmark kan udnyttes til grøn energi i 2020. Der er i den forbindelse afsat 100 mio. kr. årligt i 2010-2012 til fremme af produktionen af biogas. De regionale vækstfora vil understøtte indsatsen.

Regeringen har besluttet, at energiforbrug i nye bygninger skal reduceres med 25 pct. i 2010, 50 pct. samlet under et i 2015 og mindst 75 pct. inden 2020. Lavenergibyggeri og -renoveringer forudsætter forståelse for byggeprocessen som helhed og på tværs af faggrænser. Kompetenceudfordringen rækker endvidere ud over byggeriets faggrænser. Viden om energieffektivitet kan udbredes blandt indkøbere i offentlige myndigheder og private virksomheder.

For at udnytte mulighederne vil de regionale vækstfora tage initiativ til at igangsætte projekter, der via samarbejde mellem erhvervsrettede og videregående uddannelsesinstitutioner, virksomheder og erhvervsorganisationer sikrer, at regionens aktører i byggeriet får et kendskab til lavenergibyggeri og energirigtig renovering. De regionale vækstfora vil endvidere tage initiativ til at igangsætte projekter, der via samarbejde mellem erhvervsrettede og videregående uddannelsesinstitutioner, virksomheder og erhvervsorganisationer udvikles efteruddannelsestilbud til indkøbere med henblik på at øge viden om grønne indkøb. For at understøtte denne indsats vil regeringen løbende drøfte erfaringer i forhold til lavenergibyggeri og energirenovering med relevante offentlige bygherrer.

Syddansk Vækstforum ønsker desuden en dialog om, hvordan innovation på energiområdet og energieffektivisering kan tænkes ind og prioriteres i udbudsforretningerne i forbindelse med offentligt byggeri.

20. Udrulningsplan for biogas

Regeringen har i det forløbne år taget en række initiativer, der skal sikre en langt større anvendelse af biogas i energiforsyningen, der kan skabe lokal vækst og beskæftigelse i landområderne og bidrager til omstillingen til vedvarende energi i Danmark. Regeringen har således afsat 100 mio. kr. årligt i 2010-2012 til at støtte etableringen af nye biogasanlæg, udarbejdet en koordinationsplan, forbedrede indtjeningsmuligheder, etableret et rejsehold, der kan bistå med den lokale planlægning samt en ændret planlov, der sikrer, at kommunerne inddrager biogas-produktion i deres planlægning.

Parterne er enige om, at vækstforum inviteres til at drøfte synergier i forhold til vækstforaenes vækstrettede indsatser inden for biogas..

21. Fødevarer

Regionerne i Danmark har i dag en række strategier for fødevarerområdet, der understøtter de regionale styrkepositioner. Danske Regioner har opgjort vækstforaenes fødevarerinvesteringer i 2007 og i 2008 til samlet 244 mio. kr.

Fødevarerministeriet vil tage initiativ til at etablere et strategisk samarbejde med de regionale vækstfora om udvikling af regionale kvalitetsfødevarer. Det strategiske samarbejde skal sikre en fokuseret dialog om og en styrket indsats for den fødevarerudvikling.

22. Forsøgsprojekt med varekørsel i aften-, natte- og morgentimerne

Regeringen er positiv over for tiltag, som kan medvirke til at effektivisere godstransporter i byområder og reducere miljøbelastningen.

Der er fra national side igangsat et projekt, der skal kortlægge barrierer og muligheder for en effektivisering af godstransport til og i byer. Arbejdet gennemføres i tæt dialog med interessenterne på området, herunder kommuner, transportører og transportkøbere.

Et af de initiativer, der undersøges nærmere, er muligheden for distribution uden for myldretiderne, hvorved byen friholdes for tung trafik i de værste myldretider. Regeringen vil deltage aktivt som sparringspartner, hvor der er behov for en bredere dialog. Dette kan ske igennem en dialog med kommunerne samt i regi af den regelforenklingsgruppe, der er nedsat under Godstransportens Tænk tank. Regeringen har desuden afsat 200 mio. kr. til forsøgsprojekter med energieffektive transportløsninger.

VI. Det grænseoverskridende samarbejde

Alle regionerne samt Bornholms Regionskommune deltager i EU-finansierede grænseoverskridende programmer. Samarbejdet om grænseoverskridende aktiviteter finder således i mange tilfælde sted inden for de beslutningsstrukturer, som er tilknyttet disse programmer.

Parterne er enige om, at der fortsat skal være et stærkt samarbejde i forhold til naboregioner. Og regeringen står fortsat til rådighed for at drøfte de løbende muligheder, der er i de enkelte grænseoverskridende samarbejder.

Parterne er enige om, at der kan arbejdes med følgende initiativer:

23. Østersøstrategiske indsatser i de regionale udviklingsplaner

Fra nationalt hold udarbejdes et forslag til udmøntningen af Østersøstrategien i administrationen af de to nationale strukturfondsprogrammer. Vækstfora inddrages i udmøntningen via programmernes normale beslutningsstrukturer.

Ved udarbejdelsen af de regionale erhvervsudviklingsstrategier i 2010 sikrer vækstfora, hvor det er relevant, at det overvejes:

- I hvilket omfang, strategierne kan indeholde elementer, som bidrager til opfyldelse af prioriteterne under Østersøstrategien.
- Hvorvidt de regionale udvælgelseskriterier i strukturfondsadministrationen skal ændres, så projekter, der støtter op om Østersøstrategien, vægtes højere end andre projekter.

24. Interregional sammenhængskraft

Region Syddanmark og Schleswig-Holstein indgik i juni 2007 en dansk-tysk partnerskabsaftale for at udvikle området fra grænse til vækstregion.

Regeringen vil fortsat bidrage til at synliggøre og udfolde grænseregionens visioner i de løbende drøftelser med den tyske regering og delstatsregeringen, og regeringen står fortsat til rådighed for at drøfte de løbende muligheder, der er i de enkelte grænseoverskridende samarbejder. Eksempelvis er Danmark og Tyskland på erhvervsuddannelsesområdet ved at udarbejde en ”mutual understanding”.

Parterne er desuden enige om at sætte fokus på vækstmuligheder i grænseregionen og det grænsenære samarbejde mellem Region Syddanmark og Schleswig-Holstein, bl.a. i forhold til et tættere grænseoverskridende forsknings- og uddannelsessamarbejde. Regeringen ser positivt på vækstforums visioner om et vidtrækkende samarbejde mellem de videregående uddannelsesinstitutioner på tværs af den dansk/tyske grænse, men finder dog, at et tættere universitetssamarbejde bør ske med udgangspunkt i de danske uddannelsesinstitutioner, herunder Syddansk Universitet.

Regeringen, Vækstforum Hovedstaden og Vækstforum for Region Sjælland forventes at igangsætte et strategiarbejde, der skal udnytte vækstpotentialet i forbindelse med den

kommende Femern Bælt-forbindelse. Syddansk Vækstforum vil blive inviteret til at deltage i relevant omfang, hvor der er synergier i samarbejdet på tværs af regionerne. Det gælder fx. i forhold til at udarbejde et bedre datagrundlag for den fælles udvikling på tværs af grænserne. For Syddansk Vækstforum er det endvidere vigtigt, at potentialerne i trekanten Øresundsregionen-Syddanmark-Hamburg udnyttes bedst muligt.

VII. Evaluering og effektmåling af den regionale indsats for vækst og erhvervsudvikling

25. Initiativ omkring effekt og effektmåling

Parterne er enige om nødvendigheden af at have større viden om effekterne af den regionale erhvervsfremmeindsats.

Danmark står over for en betydelig vækstudfordring i de kommende år. Der skal skabes højere vækst og øget produktivitet samtidig med, at de offentlige finanser skal holdes i ro. Derfor skal midlerne til erhvervsfremme anvendes effektivt og give størst mulig effekt.

Parterne har iværksat en uafhængig evaluering af den danske strukturfondsindsats for 2007-2013 og af effekten af de regionale vækstforas investeringer, som de regionale vækstfora systematisk har registreret på projektniveau. I evalueringen analyseres bl.a. output og effekter, hvordan indsatsen bidrager til vækst og erhvervsudvikling i yderområderne samt samspillet mellem de regionale og nationale målsætninger.

Parterne vil drøfte analysens resultater og anbefalinger og vurdere, om der er behov for yderligere tiltag i forlængelse heraf.

Som led i den fortsatte dialog og samarbejdet om metoder og processer til systematisk effektmåling vil parterne igangsætte effektmålingskursus for sagsbehandlere, intensivere den systematiske overvågning med udviklingen af et registerbaseret værktøj samt styrke videndeling og læring.